

TĂNG CƯỜNG SỰ LÃNH ĐẠO, QUẢN LÝ BÁO CHÍ TRONG TIẾN TRÌNH ĐỔI MỚI, HỘI NHẬP

THS VŨ NGỌC LƯƠNG*

Trong sự nghiệp đẩy mạnh CNH, HĐH, tích cực và chủ động hội nhập kinh tế quốc tế, báo chí có vai trò đặc biệt quan trọng. Là một bộ phận của công tác tư tưởng - văn hoá của Đảng, báo chí vừa hòa vào tiến trình đổi mới và hội nhập vừa là một trong những lĩnh vực đi đầu, vừa góp phần đẩy nhanh công cuộc đổi mới đất nước.

Cùng với những đổi thay to lớn có ý nghĩa lịch sử trong đời sống xã hội đất nước, hội nhập ngày càng sâu rộng và toàn diện với thế giới, lĩnh vực báo chí cũng nhanh chóng hội nhập và phát triển mạnh mẽ. Giờ đây, thế giới đã trở nên "phẳng" bởi hệ thống vệ tinh, mạng cáp quang phủ kín toàn cầu, các kênh thông tin đã không có rào cản bởi biên giới. Các phương tiện hỗ trợ, công nghệ thông tin phát triển nhanh chóng đã tạo thuận lợi cho việc mở rộng phạm vi phát hành thông tin, báo chí ra thế giới và các sản phẩm văn hóa, báo chí từ bên ngoài cũng xâm nhập mạnh mẽ vào nước ta.

Trong tiến trình đổi mới đất nước, báo chí nước ta có sự phát triển vượt bậc. Đến năm 2007, nước ta đã có gần 620 cơ quan báo chí, hơn 800 ấn phẩm,

sản phẩm báo chí. Sau mười năm kết nối mạng Internet, hệ thống báo điện tử đã phát triển mạnh mẽ, phục vụ công tác tuyên truyền đối nội, đối ngoại. Đến nay, cả nước có gần 100 báo điện tử và khoảng 2.000 bản tin cùng hàng ngàn trang điện tử. Trong đó một số trang có số lượt người truy cập lớn: VnExpress, Vietnamnet đứng trong nhóm 400 trang báo điện tử có số lượt người truy cập lớn nhất trên thế giới (theo xếp hạng của Amazon năm 2006). Tỷ lệ người đọc báo, nghe đài, xem truyền hình, truy cập Internet tăng nhanh. Riêng số người sử dụng Internet chiếm khoảng 16,5% dân số, đạt mức cao trong khu vực Đông Nam Á. Báo chí ngày càng tích cực thực hiện chức năng diễn đàn của các tầng lớp nhân dân với các hình thức đa dạng.

Công tác thông tin ngày càng được thực hiện có hiệu quả, đã kịp thời đưa thông tin tới độc giả cả trong và ngoài nước. Làm tốt nhiệm vụ chuyển tải thông tin tới kiều bào, góp phần tích cực làm cho kiều bào hiểu biết hơn đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, tăng cường sự gắn bó của kiều bào với Tổ quốc. Hình ảnh đất nước, con người Việt Nam đổi mới năng

* Học viện Báo chí và Tuyên truyền

động, thân thiện, mến khách được giới thiệu sinh động với thế giới.

Cùng với sự phát triển nhanh về số lượng, loại hình và sự hoạt động đa dạng của báo chí, truyền thông, đội ngũ những người làm báo đã trưởng thành nhanh chóng. Đến năm 2005, cả nước đã có gần 15.000 nhà báo được cấp thẻ hành nghề. Kế thừa và tiếp tục phát huy truyền thống vẻ vang của các thế hệ nhà báo đàn anh, đội ngũ những người làm báo luôn thể hiện quan điểm chính trị vững vàng, trung thành tuyệt đối với Đảng, Tổ quốc và nhân dân, tích cực phấn đấu, luôn tự đổi mới chính mình, phục vụ đắc lực công cuộc đổi mới.

Nhằm tiếp tục đổi mới và để báo chí có những đóng góp xứng đáng hơn nữa vào sự nghiệp CNH, HĐH đất nước, luôn là chiến sĩ xung kích trên mặt trận tư tưởng - văn hóa của Đảng, Hội nghị Trung ương 5 (Khóa X) *Về công tác tư tưởng, lý luận và báo chí trước yêu cầu mới* đã xác định rõ mục tiêu, quan điểm chỉ đạo và nhiệm vụ, giải pháp đối với công tác báo chí.

Quan điểm chỉ đạo là: Đảng ta nhấn mạnh báo chí là tiếng nói của Đảng, Nhà nước, của tổ chức chính trị-xã hội và là diễn đàn của nhân dân, đặt dưới sự lãnh đạo trực tiếp của Đảng, sự quản lý của Nhà nước và hoạt động trong khuôn khổ pháp luật; phải đảm bảo tính tư tưởng, tính chân thật, tính nhân dân, tính chiến đấu và tính đa dạng của hoạt động báo chí.

Thực hiện vai trò thông tin, truyền thông trong sự nghiệp đổi mới, hội nhập, NQTƯ 5 (Khóa X) khẳng định rõ nhiệm vụ quan trọng của báo chí nước ta hiện nay là nắm vững và tuyên truyền sâu rộng, kịp thời, có hiệu quả đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước,

bám sát nhiệm vụ công tác tư tưởng, tích cực truyền truyền, cổ vũ thành tựu của công cuộc đổi mới. Đồng thời, coi trọng đúng mức việc phát hiện, biểu dương các nhân tố mới, điển hình tiên tiến, phản ánh sinh động phong trào thi đua yêu nước. Báo chí cần đề cao tính chiến đấu, để thực sự là vũ khí sắc bén của Đảng trên mặt trận tư tưởng-văn hóa, chủ động tích cực đấu tranh, góp phần ngăn chặn và từng bước đẩy lùi tham nhũng, lãng phí, quan liêu, các tiêu cực và tệ nạn xã hội; phản bác có hiệu quả những thông tin, quan điểm sai trái, phản động, thù địch, bảo vệ vững chắc trận địa tư tưởng của Đảng. Để thực hiện hiệu quả quan điểm chỉ đạo và nhiệm vụ nêu trên, NQTƯ 5 (Khóa X) nêu các giải pháp cơ bản:

Trong xu thế mở cửa, hội nhập, hoạt động báo chí cần được đặc biệt quan tâm lãnh đạo, quản lý. Phải đổi mới, tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, nâng cao hiệu lực quản lý nhà nước đối với hoạt động báo chí. Đây là cơ sở tạo điều kiện cho báo chí phát huy tính chủ động, sáng tạo để thực hiện có kết quả hơn nữa chức năng là tiếng nói của Đảng, Nhà nước, các tổ chức chính trị - xã hội, đồng thời là diễn đàn của nhân dân.

Xây dựng quy chế để thường xuyên làm tốt việc định hướng và cung cấp thông tin cho báo chí, nhất là đối với những vấn đề quan trọng, phức tạp, nhạy cảm. Thực tế cho thấy, các cơ quan báo chí, truyền thông nước ngoài ngày càng quan tâm những thông tin trên các phương tiện thông tin đại chúng của Việt Nam. Do vậy, việc cung cấp thông tin và định hướng tuyên truyền cho báo chí có ý nghĩa rất quan trọng.

Thực hiện quy hoạch phát triển hệ thống báo chí, xây dựng đội ngũ cán bộ lãnh đạo, phóng

viên, biên tập viên vững mạnh, đề cao trách nhiệm người làm báo, nhất là người giữ cương vị lãnh đạo. Phải coi trọng, chăm lo công tác xây dựng Đảng trong các cơ quan báo chí. Đề cao trách nhiệm đảng viên của người làm báo. Kiên quyết đưa những người không đủ phẩm chất, năng lực ra khỏi cơ quan báo chí.

Trong thời kỳ hội nhập, đòi hỏi phải đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác đào tạo, bồi dưỡng phẩm chất chính trị, trình độ nghiệp vụ, năng lực chuyên môn, đạo đức nghề nghiệp của đội ngũ những người làm báo. Đồng thời, những người làm báo phải không ngừng tự trau dồi bản lĩnh chính trị, trình độ tác nghiệp tinh thông theo phong cách làm báo hiện đại.

Trong quá trình hội nhập với báo chí thế giới, các cơ quan báo chí và đội ngũ những người làm báo Việt Nam phải tiếp tục phát huy tiềm lực và ưu điểm, khắc phục các yếu kém, khuyết điểm, nâng cao chất lượng tư tưởng, tính hấp dẫn, mở rộng đối tượng độc giả, đổi mới mô hình tổ chức hoạt động, vươn lên hiện đại về cơ sở vật chất, kỹ thuật và công nghệ. Đẩy mạnh hợp tác, tiếp thu thành tựu, vận dụng kinh nghiệm tốt của báo chí các nước phù hợp với điều kiện báo chí nước ta, trên cơ sở giữ vững định hướng XHCN và bản chất cách mạng của báo chí Việt Nam.

Báo chí, truyền thông đã có đóng góp nhất định vào thành tựu đạt được trong tiến trình đổi mới đất nước và hội nhập quốc tế. Quá trình phát triển nền báo chí cách mạng Việt Nam hơn 20 năm qua đã minh chứng, tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với báo chí vừa là đòi hỏi của thời kỳ đổi mới, vừa là yếu tố hàng đầu bảo đảm sự tồn tại và phát triển vững chắc của báo chí cách mạng Việt Nam.

VỀ LÁ CỜ ĐỎ SAO VÀNG...

(Tiếp theo trang 59)

Năm 1941, Mặt trận Việt Nam Độc lập Đồng minh (Việt Minh) ra đời, trong *Chương trình* của Việt Minh đã chỉ rõ: "Sau khi đánh đổ được bọn đế quốc phát xít Nhật, Pháp sẽ lập nên chính phủ cách mạng của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, theo tinh thần dân chủ, lấy cờ đỏ giữa có ngôi sao vàng năm cánh làm cờ chung của nước"².

Ngày 17-8-1945, Đại hội đại biểu quốc dân ở Tân Trào bế mạc, các thành viên trong Ủy ban dân tộc giải phóng đã hướng lên lá cờ đỏ sao vàng nghiêm trang tuyên thệ nguyện kiên quyết lãnh đạo nhân dân tiến lên, ra sức chiến đấu chống quân thù, giành lại độc lập cho Tổ quốc.

Lá cờ sao vàng đã tung bay trên cả nước trong những ngày tháng Tám năm 1945 lịch sử và tại quảng trường Ba Đình, Hà Nội, trong ngày 2-9-1945, Chủ tịch Hồ Chí Minh đọc *Tuyên ngôn Độc lập* khai sinh ra nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa.

Ngày 5-9-1945, đồng chí Võ Nguyên Giáp, Bộ trưởng Bộ Nội vụ, thay mặt Chủ tịch Hồ Chí Minh- Chủ tịch Chính phủ lâm thời ký Sắc lệnh ấn định *Quốc kỳ Việt Nam là cờ đỏ sao vàng*.

Kỳ họp thứ Nhất, Quốc hội Khóa I nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, tháng 3-1946, đã biểu quyết nhất trí *cờ đỏ sao vàng là Quốc kỳ của Việt Nam*.

1. Các thông tin trên báo chí (Báo Điện tử Đảng Cộng sản Việt Nam; Website của tỉnh Hà Nam...) đều viết do ông Nguyễn Hữu Tiến (sinh ngày 5-3-1901), quê ở Hà Nam sáng tác, tuy nhiên việc nghiên cứu và đi đến một kết luận chính xác về sự kiện ai là người sáng tác mẫu Quốc kỳ Việt Nam cần được tiếp tục.